



C/2026/5157

8.10.2026.

PREPORUKA EUROPSKOG ODBORA ZA SISTEMSKE RIZIKE

od 17. rujna 2026.

**o izmjeni Preporuke ESRB/2015/2 o procjeni prekograničnih učinaka mjera makrobonitetne politike
i o dobrovoljnoj uzajamnosti za mjere makrobonitetne politike**

(ESRB/2026/4)

(C/2026/5157)

OPĆI ODBOR EUROPSKOG ODBORA ZA SISTEMSKE RIZIKE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru ⁽¹⁾, a posebno njegov Prilog IX.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1092/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o makrobonitetnom nadzoru financijskog sustava Europske unije i osnivanju Europskog odbora za sistemske rizike ⁽²⁾, a posebno njezin članak 3. i članke od 16. do 18.,

uzimajući u obzir Direktivu 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ ⁽³⁾, a posebno njezin odjeljak I. poglavlja 4. glave VII.,

uzimajući u obzir Odluku ESRB/2011/1 Europskog odbora za sistemske rizike od 20. siječnja 2011. o donošenju Poslovnika Europskog odbora za sistemske rizike ⁽⁴⁾, a posebno njezine članke od 18. do 20.,

budući da:

- (1) Kako bi se osigurala učinkovitost i dosljedna primjena mjera nacionalne makrobonitetne politike, važno je dopuniti priznavanje koje se zahtijeva na temelju prava Unije dobrovoljnom uzajamnošću.
- (2) Cilj je okvira za dobrovoljnu uzajamnost za mjere makrobonitetne politike, utvrđen Preporukom ESRB/2015/2 Europskog odbora za sistemske rizike ⁽⁵⁾, osigurati da se sve mjere makrobonitetne politike, koje se temelje na izloženosti i koje se primjenjuju u jednoj državi članici, uzajamno primjenjuju u drugim državama članicama.
- (3) Dansko Ministarstvo poreza i gospodarskog rasta, djelujući kao imenovano tijelo za potrebe članka 133. Direktive 2013/36/EU, obavijestilo je 29. lipnja 2026. ⁽⁶⁾. Europski odbor za sistemske rizike (ESRB) o svojoj namjeri da prilagodi trenutnu stopu sektorskog zaštitnog sloja za sistemski rizik (SyRB), u skladu s člankom 133. te direktive. Obavijest se odnosi na prilagodbu mjere koja je trenutačno na snazi, o kojoj je ESRB prvi put obaviješten 10. listopada 2023. Nakon te obavijesti, ESRB je izdao Mišljenje ESRB/2023/12 ⁽⁷⁾ u kojem je naveo da smatra kako je mjera opravdana, proporcionalna, djelotvorna i učinkovita za rješavanje rizika na koje je usmjerena. Europska komisija odobrila je donošenje mjere makrobonitetne politike, koja zapravo nije aktivirana. Mjera je naknadno izmijenjena, o čemu je ESRB dodatno obaviješten 7. lipnja 2024. ESRB je smatrao da ta prilagodba predstavlja samo neznatno odstupanje od mjere o kojoj je obaviješten 10. listopada 2023.

⁽¹⁾ SL L 1, 3.1.1994., str. 3., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/1994/1/oj.

⁽²⁾ SL L 331, 15.12.2010., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1092/oj>.

⁽³⁾ SL L 176, 27.6.2013., str. 338., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/oj>.

⁽⁴⁾ SL C 58, 24.2.2011., str. 4.

⁽⁵⁾ Preporuka ESRB/2015/2 Europskog odbora za sistemske rizike od 15. prosinca 2015. o procjeni prekograničnih učinaka mjera makrobonitetne politike i o dobrovoljnoj uzajamnosti za mjere makrobonitetne politike (SL C 97, 12.3.2016., str. 9.).

⁽⁶⁾ Obavijest je naknadno ažurirana i ponovno prenesena 3. srpnja 2026.

⁽⁷⁾ Mišljenje ESRB/2023/12 Europskog odbora za sistemske rizike od 16. studenoga 2023. o danskoj obavijesti o određivanju ili ponovnom određivanju stope zaštitnog sloja za sistemski rizik u skladu s člankom 133. Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća o pristupu djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama. Dostupno na mrežnim stranicama ESRB-a na www.esrb.europa.eu.

- (4) Makrobonitetna mjera, o kojoj je obavijest dostavljena 29. lipnja 2026., sektorski je zaštitni sloj za sistemski rizik (sSyRB) od 7 % koji se primjenjuje na sve kreditne institucije koje imaju odobrenje za rad u Danskoj, na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi. Primjenjivat će se na sve vrste izloženosti koje se nalaze u Danskoj prema nefinancijskim društvima koja se bave poslovanjem nekretninama, a koja se utvrđuju na temelju statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti u Europskoj uniji, kako je predviđeno u Uredbi (EZ) br. 1893/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁸⁾.
- (5) Prilagođena mjera makrobonitetne politike razlikuje se od mjere o kojoj je obavijest dostavljena 7. lipnja 2024. u tri aspekta: (i) dio izloženosti koji je isključen iz primjene stope sSyRB povećava se iz raspona omjera vrijednosti kredita i založene nekretnine od 0 % do 15 % na raspon od 0 % do 30 %; (ii) dodaci povezani s modelima zasnovanim na internim rejting-sustavima uključuju se u izračun izloženosti ponderirane rizikom, koja je osnova za ovu mjeru; i (iii) podsektor „poslovanje nekretninama uz naplatu ili na osnovi ugovora” izuzima se od primjene mjere. Mjera sSyRB-a primjenjuje se od 30. lipnja 2026. Imenovano tijelo, koje djeluje u tom svojstvu, preispitat će mjeru za potrebe članka 133. Direktive 2013/36/EU najkasnije dvije godine nakon njezine početne primjene.
- (6) Budući da se zbroj stope zaštitnog sloja za globalne i ostale sistemski važne institucije (GSV institucije/OSV institucije) i stope zaštitnog sloja za sistemski rizik ne povećava ni za jednu pojedinačnu banku, za prilagođenu mjeru nije potrebno odobrenje Komisije. Nadalje, ukupni učinak prilagođene mjere makrobonitetne politike jest ublažavanje mjere na snazi jer se njome kapital potreban za zaštitni sloj smanjuje za približno 24 %.
- (7) Dansko Ministarstva poreza i gospodarskog rasta podnijelo je također 29. lipnja 2026. zahtjev ESRB-u za preporuku uzajamne primjene prilagođene mjere makrobonitetne politike u skladu s člankom 134. stavkom 5. Direktive 2013/36/EU.
- (8) Mjera na snazi trenutačno je uključena u popis mjera makrobonitetne politike koje se preporučuju za uzajamnu primjenu u skladu s Preporukom ESRB/2015/2 te se preporučuje za uzajamnu primjenu na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi. Nakon obavijesti ESRB-u 10. listopada 2023., prvotno je preporučena uzajamna primjena donošenjem Preporuke ESRB/2023/13 Europskog odbora za sistemske rizike ⁽⁹⁾ 8. prosinca 2023., a zatim donošenjem Preporuke ESRB/2024/3 ⁽¹⁰⁾ 8. srpnja 2024.
- (9) U Preporuci ESRB/2015/2, kako je izmijenjena Preporukom ESRB/2017/4 ⁽¹¹⁾, preporučuje se da odgovarajuće tijelo koje aktivira mjeru makrobonitetne politike, prilikom podnošenja zahtjeva ESRB-u za uzajamnu primjenu mjera, predloži prag značajnosti ispod kojeg se izloženost pojedinačnog pružatelja financijskih usluga prema utvrđenom makrobonitetnom riziku, u državi u kojoj tijelo za primjenu mjera provodi mjere makrobonitetne politike, može smatrati da nije značajna. ESRB može preporučiti drugačiji prag ako to procijeni potrebnim.
- (10) Na zahtjev danskog Ministarstva poreza i gospodarskog rasta upućenog ESRB-u za uzajamnu primjenu mjere i radi: i. osiguranja da se odraze prilagodbe prethodno opisane danske makrobonitetne mjere; te ii. sprječavanja ostvarenja negativnih prekograničnih učinaka u obliku curenja i regulatorne arbitraže koji mogu nastati zbog provedbe mjere makrobonitetne politike primjenjive u Danskoj, Opći odbor ESRB-a odlučio je nastaviti uključivati mjeru u popis mjera makrobonitetne politike za koje se preporučuje uzajamna primjena na temelju Preporuke ESRB/2015/2, te je odlučio preporučiti prilagodbu mjere u skladu s obavješću danskog Ministarstva poreza i gospodarskog rasta.

⁽⁸⁾ Uredba (EZ) br. 1893/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o utvrđivanju statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti NACE Revision 2 te izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3037/90 kao i određenih uredbi EZ-a o posebnim statističkim područjima (SL L 393, 30.12.2006., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1893/oj>).

⁽⁹⁾ Preporuka ESRB/2023/13 Europskog odbora za sistemske rizike od 8. prosinca 2023. o izmjeni Preporuke ESRB/2015/2 o procjeni prekograničnih učinaka mjera makrobonitetne politike i o dobrovoljnoj uzajamnosti za mjere makrobonitetne politike (SL C, C/2024/3114, 6.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3114/oj>).

⁽¹⁰⁾ Preporuka Europskog odbora za sistemske rizike od 8. srpnja 2024. o izmjeni Preporuke ESRB/2015/2 o procjeni prekograničnih učinaka mjera makrobonitetne politike i o dobrovoljnoj uzajamnosti za mjere makrobonitetne politike (SL C, C/2024/5044, 16.8.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/5044/oj>).

⁽¹¹⁾ Preporuka ESRB/2017/4 Europskog odbora za sistemske rizike od 20. listopada 2017. o izmjeni Preporuke ESRB/2015/2 o procjeni prekograničnih učinaka mjera makrobonitetne politike i o dobrovoljnoj uzajamnosti za mjere makrobonitetne politike (SL C 431, 15.12.2017., str. 1.).

(11) Opći odbor ESRB-a također je odlučio ostati pri svojoj preporuci za najviši prag značajnosti za određenu instituciju od 200 milijuna EUR kako bi se usmjerila primjena načela de minimis od strane država članica koje uzajamno primjenjuju mjeru. Odgovarajuća tijela koja uzajamno primjenjuju mjeru mogu izuzeti institucije od zahtjeva za sektorski zaštitni sloj za sistemski rizik, sve dok njihove relevantne izloženosti ne premašuju 200 milijuna EUR.

(12) Preporuku ESRB/2015/2 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIO JE OVU PREPORUKU:

IZMJENE

Preporuka ESRB/2015/2 mijenja se kako slijedi:

1. u odjeljku 1. potpreporuka C(1), mjera koja se odnosi na Dansku zamjenjuju se sljedećim:

„— stopa sektorskog zaštitnog sloja za sistemski rizik od 7 % na sve vrste izloženosti koje se nalaze u Danskoj prema nefinancijskim društvima koja se bave poslovanjem nekretninama, utvrđenima na temelju statističke klasifikacije njihovih ekonomskih djelatnosti u Europskoj uniji, kako je određeno u Uredbi (EZ) br. 1893/2006, uz iznimku udruga za socijalno stanovanje i stambenih zadruga, i „poslovanje nekretninama uz naplatu ili na osnovi ugovora” te isključujući dio svake izloženosti koji se nalazi u rasponu omjera vrijednosti kredita i založene nekretnine od 0 % do 30 % iz opsega izloženosti na koje se primjenjuje sektorski zaštitni sloj za sistemski rizik.”;

2. Prilog se mijenja u skladu s Prilogom ovoj Preporuci.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni, 17. rujna 2026.

Voditelj Tajništva ESRB-a,
u ime Općeg odbora ESRB-a,
Francesco MAZZAFERRO

PRILOG

Prilog Preporuci ESRB/2015/2 mijenja se kako slijedi:

1. mjera koja se odnosi na Dansku zamjenjuje se sljedećim:

„stopa sektorskog zaštitnog sloja za sistemski rizik od 7 % na sve vrste izloženosti koje se nalaze u Danskoj prema nefinancijskim društvima koja se bave poslovanjem nekretninama, utvrđenima na temelju statističke klasifikacije njihovih ekonomskih djelatnosti u Uniji, kako je određeno u Uredbi (EZ) br. 1893/2006, uz iznimku udruga za socijalno stanovanje i stambenih zadruga, i ,poslovanje nekretninama uz naplatu ili na osnovi ugovora’ te isključujući dio svake izloženosti koji se nalazi u rasponu omjera vrijednosti kredita i založene nekretnine od 0 % do 30 % iz opsega izloženosti na koje se primjenjuje sektorski zaštitni sloj za sistemski rizik.”;

2. u odnosu na Dansku, odjeljak pod naslovom „I. Opis mjere” zamjenjuje se sljedećim:

„I. Opis mjere

1. Stopa sektorskog zaštitnog sloja za sistemski rizik od 7 % primjenjivat će se na sve domaće kreditne institucije.
2. Primjenjivat će se na sve vrste izloženosti koje se nalaze u Danskoj prema nefinancijskim društvima koja se bave poslovanjem nekretninama osim udruga za socijalno stanovanje i stambenih zadruga te poslovanja nekretninama uz naplatu ili na osnovi ugovora. Relevantne gospodarske djelatnosti dužnika utvrđene su upućivanjem na statističku klasifikaciju ekonomskih djelatnosti u Uniji, kako je utvrđeno u Uredbi (EZ) br. 1893/2006 (*).
3. Dio svake izloženosti koji se nalazi u rasponu omjera vrijednosti kredita i založene nekretnine od 0 % do 30 % isključuje se iz opsega izloženosti na koje se primjenjuje sektorski zaštitni sloj za sistemski rizik.
4. Mjera će se primjenjivati na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi.”

(*) Utvrđivanje posebnih podskupina sektorskih izloženosti na koje će se primjenjivati stopa sSyRB temelji se na smjernicama EBA-e o odgovarajućim podskupinama sektorskih izloženosti na koje nadležna ili imenovana tijela mogu primijeniti zaštitni sloj za sistemski rizik u skladu s člankom 133. stavkom 5. točkom (f) Direktive 2013/36/EU, (EBA-GL-2020-13), koje su dostupne na mrežnim stranicama EBA-e na www.eba.europa.eu.

3. u odnosu na Dansku, odjeljak pod naslovom „II. Uzajamna primjena” zamjenjuje se sljedećim:

„II. Uzajamna primjena

5. Odgovarajućim tijelima koja uzajamno primjenjuju mjere preporučuje se da uzajamno primjenjuju dansku mjeru na sve vrste izloženosti koje se nalaze u Danskoj prema nefinancijskim društvima koja se bave određenim gospodarskim djelatnostima, a koje se utvrđuju kako slijedi: ‚Poslovanje nekretninama’ prema oznaci NACE Rev 2.1. ‚M’ (*), osim udruga za socijalno stanovanje i stambenih zadruga, te poslovanja nekretninama uz naplatu ili na osnovi ugovora. Od ovih izloženosti treba isključiti dio svake izloženosti koji se nalazi u rasponu omjera vrijednosti kredita i založene nekretnine od 0 % do 30 %.
6. Na zahtjev danskog Ministarstva poreza i gospodarskog rasta, odgovarajućim tijelima koja uspostavljaju uzajamnost preporučuje se da uzajamno primjenjuju dansku mjeru, primjenjujući je na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi.
7. Ako ista mjera makrobonitetne politike nije raspoloživa u njihovoj državi, odgovarajućim tijelima koja uspostavljaju uzajamnost preporučuje se primijeniti, nakon savjetovanja s ESRB-om, mjeru makrobonitetne politike raspoloživu u njihovoj državi koja ima učinak koji je istovjetan mjeri preporučenoj za uzajamnu primjenu, uključujući donošenje nadzornih mjera i nadzornih ovlasti utvrđenih u glavi VII. poglavlju 2. odjeljku IV. Direktive 2013/36/EU.

8. Državama članicama preporučuje se da uzajamno primjenjuju ovu mjeru u roku od tri mjeseca od objave ove preporuke u *Službenom listu Europske unije*.”

(*) NACE Rev. 2.1 Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u Europskoj uniji, Eurostat, Luksemburg, 2025.

4. u odnosu na Dansku, odjeljak pod naslovom „III. Prag značajnosti” zamjenjuje se sljedećim:

„III. Prag značajnosti

9. Mjera se dopunjuje pragom značajnosti za određenu instituciju na temelju izloženosti koje se nalaze u Danskoj radi usmjeravanja moguće primjene načela de minimis od strane odgovarajućih tijela koja uzajamno primjenjuju mjeru. Kreditne institucije mogu biti izuzete od zahtjeva za sektorski zaštitni sloj za sistemski rizik sve dok njihove relevantne sektorske izloženosti ne premašuju 200 milijuna EUR, što je približno 0,3 % ukupnih izloženosti prema društvima koja se bave nekretninama u Danskoj. Za potrebe procjene je li prag značajnosti dosegnut, izloženosti iskazane pod ‘poslovanje nekretninama’ u Danskoj u obrascu FINREP F 20.07.1 mogu se koristiti kao zamjena za izloženost društvima za poslovanje nekretninama. Stopa sSyRB trebala bi se uzajamno primjenjivati ako je taj prag značajnosti dosegnut i trebala bi se primjenjivati na konsolidiranoj i na pojedinačnoj osnovi. Pri procjeni je li prag značajnosti dosegnut na konsolidiranoj osnovi, treba uzeti u obzir ukupne izloženosti preko podružnica, izravnih prekograničnih kreditiranja i društava kćeri.
10. U skladu s odjeljkom 2.2.1. Preporuke ESRB/2015/2, prag značajnosti od 200 milijuna EUR najviša je preporučena razina praga. Odgovarajuća tijela mogu stoga, umjesto primjene preporučenog praga, odrediti niži prag za svoju državu, prema potrebi, ili uzajamno primijeniti mjeru bez praga značajnosti. Pri određivanju praga značajnosti odgovarajuća tijela trebala bi razmotriti izloženost pojedinačnog pružatelja financijskih usluga utvrđenom makrobonitetnom riziku u Danskoj i procijeniti može li se ona smatrati neznačajnom.
11. Ako nema kreditnih institucija koje imaju odobrenje za rad u državi članici koje imaju značajne izloženosti u Danskoj, odgovarajuća tijela predmetnih država članica mogu, u skladu s odjeljkom 2.2.1. Preporuke ESRB/2015/2, odlučiti da neće uzajamno primjenjivati danske mjere. U tom slučaju odgovarajuća tijela trebala bi pratiti značajnost izloženosti te im se preporučuje da uzajamno primjenjuju danske mjere kada kreditna institucija prijede odgovarajući prag značajnosti.”
-